

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἄσβεστος. Τὸ η κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ρ. σβήνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ. (λ. ἄσβιστος).

1) Ὁ μὴ σβεσθεὶς ἢ μὴ σβεννύμενος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀσβηστος ἀσβέστης (τέτανος μὴ σβεσθεῖσα δι' ὕδατος). Ἀσβηστη φωτιά. Ἀσβηστο τοιγάρο κοιν. Ἀβζηστον ἐπέμ' νεν ἢ φωτιά Τραπ. Ἀνέβηγον ἐν' τ' ὅτ' ἄκ (ἢ ἐστία) Κοτύωρ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ὁμ. Π 123 «τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ». 2) Μεταφ. ἄπαστος, ἀδιάλειπτος, διαρκῆς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Ἀσβηστος καημός. Ἀσβηστη λύπη σύνηθ. Ἀβζηστος ἐν' ἢ καμονή μου (ὁ καημός μου) Τραπ. Ἀσβεστες ἐλπίδες ΣΜαρτζώκ. ἐνθ' ἄν. — Πῶς νὰ ξεχάσω... τὸ... σχολεῖο ποῦ διατηροῦν οἱ πρὸ φιλάνθρωποι καὶ τιμημένους κυρίες τῆς Τήνου μὲ ἄσβεστη στοργή καὶ μὲ μητρικὸ πόνο γιὰ τὶς φτωχοῦλλες τοῦ νησιοῦ παρθένες ΓΣτρατήγ. Τραγοῦδ. νησ. 24 || Ποιήμ.

Καημέ μου, σὲ πίνει καὶ δὲ σὲ στερεύει,
μὴν ἄσβηστη λαύρα σὲ πίνει, ὦ φαρμάκι!
ΜΜαλακάσ. Ἀσφόδ. 125.

Κεῖ ἄλλοι σὰν ἀπὸ μὴν ἄσβηστη | δίψα ποῦ τοὺς εἶχε κάμει
κάποια ἀχόρταγα στοιχειά, | στέκαν ἄκρη 'ς τὸ ποτάμι
ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ.² 28. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ὁμ. Α 599 «ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνὼρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν».

β) Ἀνεξίτηλος ΙΠολέμ. Ἀλάβαστρ.² 212: Ποιήμ.
Καὶ βλέπει ἐμπρός της μὴ βαθεῖα, μὴ θλιβερὴ εἰκόνα
βαμμένη μὲ τὰ αἵματα τ' ἄσβηστα 'ς τὸν αἰῶνα.

ἀσβόγερω ὁ, ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 102.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβός καὶ γέρος.

Μικροκαμωμένος ὡς ἀσβός: Κ' ἐσένα, κοντορεβιθούλλη,
ἀσβόγερε, ... μοῦ ῥχεταὶ νὰ σὲ σηκώσω καὶ νὰ σὲ βροντήξω
σὰν ἀσκόπουλλο.

ἀσβολερὸς ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ. 347 — ΜΜαλακάσ.
Ἀσφόδ. 163 ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 124 ΠΒλαστοῦ
Ἀργῶ 68.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀσβολερός. Ἰδ. Θρην. Κωνπλ. στ. 195
(ἐκδ. Elissen σ. 132) «τῆς Τρίτης τῆς ἀσβολερῆς, τῆς
μαυρογελασμένης».

Ὁ ἔχων τὸ χροῶμα τῆς ἀσβόλης, μαῦρος, σκοτεινὸς
ἐνθ' ἄν.: Νεκροί, τὴν ὄψι σας θὰ νοιώσῃ τὴν ἀσβολερή, θὰ
θυμηθῇ καὶ γίγαντας θὰ γίνῃ ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. || Ποιήμ.

Ἀπὸ τῆ στερεὰ τὰ σύννεφα πλακώνουν
βροχὴ γεμάτα καὶ οἱ κορφές καὶ οἱ φαγωμένοι κάβοι
μέσ' 'ς τῆς θολούρας χάνουνταν τ' ἀσβολερὰ τὰ κρόσσια
ΠΒλαστός ἐνθ' ἄν.

Σ τὴ νύχτα τὴν ἀσβολερὴν τρελλὸ τὸ ἀστροπελέκι
γράφει πεντάλφες 'ς τ' οὐρανοῦ τὴν πλάκα μὲ φωτιά
ΜΜαλακάσ. ἐνθ' ἄν.

ἀσβόλη ἡ, Ἰκαρ. Κρήτ. Λευκ. Μακεδ. Πελοπ. (Μεγαλόπ.) Σάμ. — Λεξ. Περίδ. Δημητρ. ἀσβολή Λεξ. Δημητρ.
(λ. ἀσβόλη).

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀσβόλη.

1) Αἰθάλη Ἰκαρ. Λευκ. Πελοπ. (Μεγαλόπ.) — Λεξ. Περίδ. Δημητρ. Συνών. ἀσβολιά 1, καπνιά. 2) Τὰ ἀνημμένα λεπτὰ τρίμματα τῶν ἀνθρώπων Μακεδ. β) Στάκτη Σάμ. 3) Δυστυχία, συμφορὰ Κρήτ.: Ἀσβόλη τοῦ ῥθε. Ἀσβόλη νὰ πέσῃ νὰ σὲ πλακώσῃ! (ἀρά). Συνών. ἀσβολιά (ἰδ. ἀσβολιά 1 β).

ἀσβόλι τό, ΓΚρεμμύδ. Ἀκολουθ. διατριβ. 5.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβόλη.

Σκότωσις, ζάλη.

ἀσβολιά ἡ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πάρ. (Λεῦκ. κ.ά.) ἀσβολέ Ἰκαρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβόλη.

1) Αἰθάλη ἐνθ' ἄν.: Ἀσβολιά ποῦ τὴ σηκώνει ὁ δέτζερης! Ἀπύρανθ. Συνών. ἀσβόλη 1, καπνιά. 2) Συνεκδοχ. Κηλὶς ἐξ αἰθάλης ἐνθ' ἄν.: Ὅλον ἀσβολιές εἶν' ἢ μούρη σου Ἀπύρανθ. Συνών. μουντζούρα.

ἀσβολιάρης ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβόλη καὶ τῆς καταλ. -ιάρης.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ δι' ἀσβόλης μελανθεὶς: Ἀσβολιάρη, δὲ δὰς νὰ πλύνῃς τὴ μούρη σου; Συνών. ἀσβολομούρης. 2) Ὁ ἡμίκαυστος καὶ πλήρης αἰθάλης, ἐπὶ ξύλων: Καλύτερὰ 'χω νὰ κάθωμαι σβηστή παρὰ νὰ καύγω ἀσβολιάρικα ξύλα.

Β) Οὐσ. 1) Παιγνίδιον παιζόμενον μὲ τὰ παιγνιόχαρτα, καθ' ὃ ὁ παίκτης εἰς τοῦ ὁποίου τὰς χεῖρας ὑπολείπεται ὁ ρῆγας μπαστούνι ἀσβολώνεται ὑπὸ τῶν ἄλλων εἰς τὸ πρόσωπον: Παίζομε δὲν ἀσβολιάρη. Συνών. μουντζούρης. 2) Τὸ παιγνιόχαρτον ρῆγας μπαστούνι εἰς τὸ ἀνωτέρω παιγνίδιον: Ὁ δεῖνα βαστᾷ τὸν ἀσβολιάρη.

ἀσβολομούρης ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβόλη καὶ μούρη καὶ τῆς καταλ. -ης.

Ὁ δι' ἀσβόλης τὴν ὄψιν μελανθεὶς. Συνών. ἀσβολιάρης 1.

ἀσβολόξυλο τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβόλη καὶ ξύλο.

Τὸ ἡμίκαυστον καὶ πλήρες αἰθάλης ξύλον. Συνών. καψάλι.

ἀσβόλωμα τό, Κρήτ. (Μεραμβ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — ΚΠαλαμ. Γράμματ. 1,62 — Λεξ. Δημητρ. ὀσβόλωμα Κρήτ. (Σητ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσβολώνω.

1) Ἡ δι' ἀσβόλης μέλανσις, συνήθως τοῦ προσώπου Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — ΚΠαλαμ. Γράμματ. 1,62 — Λεξ. Δημητρ.: Τ' ἀσβολωμάτου μὸδὰ εἶ' δὰ ἔλμα ποῦ κάνετε τώρρα σεις, ἔ; Ἀπύρανθ. Τὸ ἀσβόλωμα νὰ εἶναι μαῦρο μαῦρο, τὰ χειρόχτια κατάλευκα ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀσβολωμός 1. 2) Κτύπημα Κρήτ. (Μεραμβ. κ.ά.) Συνών. ἀσβολωμός 2. 3) Ἐπήρεια κακῶν πνευμάτων Κρήτ. (Μεραμβ. Σητ. κ.ά.): Σβόλωμά 'χει ἀπὸν τὰ κακὰ πράματα καὶ πρέπει νὰ τόνε διαβάσῃ ὁ παππᾶς Σητ. Συνών. ἀσβολωμός 3.

ἀσβολωματῆς ἡ, ἀμάρτ. ἀσβολωματῆς Κρήτ. (Μεραμβ. κ.ά.) ὀσβολωματῆς Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβόλωμα καὶ τῆς καταλ. -ῆς.

Πληγή, τραῦμα ἐνθ' ἄν.: Γιά, νὰ δῶ τὴ ὀσβολωματῆ ποῦ σοῦ 'καμε ἡ πέτρα Σητ.

ἀσβολωμένα ἐπίρρ. Κρήτ.

Ἐκ τῆς μετοχ. ἀσβολωμένος τοῦ ρ. ἀσβολώνω.

Εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, πάντοτε ἐν τῇ φρ. κακὰ καὶ ἀσβολωμένα: Τὸν ἤπιασε καὶ τὸν ἤκαμε κακὰ καὶ ἀσβολωμέν' ἀπὸν τὸ ξύλο || Ἄσμ.

Παππαδοπούλλα τοῦ παππᾶ, ἀγάπα με κ' ἐμένα,
γιατὶ θὰ κάμω τὸ δαππᾶ κακὰ καὶ ἀσβολωμένα.

ἀσβολωμός ὁ, Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ὀβουλουμός Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσβολώνω.

1) Ἀσβόλωμα 1, ὁ ἰδ., Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Εἶδ' ἀσβολωμὸ εἶ' δοῦ τὸν ἔχει ἢ καμινάδα τούτη; 2) Ἀσβόλωμα 2, ὁ ἰδ., Κρήτ.: Ἐκαμέ δου ἔναν ἀσβολωμὸ ἀπὸν θὰ τόνε θυμᾶται χρόνια. 3) Ἀσβόλωμα 3, ὁ ἰδ., Λέσβ.